

Nieuwe “oude” vinkenbaan gevonden.

Andre de Pijper en Harry van Vugt.

In de nalatenschap van een ringer werd een curieus document gevonden met de volgende tekst.

Vinkenbaan Duinenberg onder Velzen 1816-1839.

(oud handschrift vertaald in leesbaar oud Nederlands)

Omtrent de vinkenvangst is te observeren dat die vogel is een trekvogel, welke in de herfst, vermoedelijk uit de Bosschen van Zweeden en Ruschland over Schotland, Engeland en Holland naar het Zuiden verhuist, aldaar, misschien wel in Afrika overwintert en tegen half Maart van het volgend jaar terug keerd over het Noorden langs denzelfden omgekeerden Cours. Die vogel altijd met tegenwind of minstens halven wind vliegende behoeft dus tot die zeide Zuid, ZuidOost, of ZuidWesten wind en besteed weinig meerder dan twee uren tot de overtocht van Engeland over de Noordzee naar de Noordelijke Kusten van Holland, alwaar zij niet hooger dan drie Voeten boven het water vliegende, zeer vermoeid aenkomen, dog naer Korten rust dadelijk daarwaards vertrekken en zig doorgaans naar Hoog Geboomte rigten en bijkans onveranderd yders jaar dien cours houden, zo lang dat geboomte onveranderd blijft. Op die waarnemingen af rigte ik mijne dubbele vinkenbaan op de grond van de gewezen Hofsteede Duinenberg onder Velzen en zag die inrigting met een zodanig gunstig gevolg bekroond, dat, zo ver mij bekend is, geene der andere Hollandsche vinkenbaanen daarbij de vergelijking kon uithouden. Ik vong namelijk in het Saisoen van 15 September tot 15 November van yder jaar.

jaar	vinken	jaar	vinken
1816	6441	1828	5038
1817	4531	1829	4004
1818	12582	1830	3538
1819	7309	1831	8610
1820	5052	1832	6728
1821	5796	1833	7383
1822	8222	1834	7340
1823	7438	1835	niet bevinkt
1824	9288	1836	6784
1825	9826	1837	5869
1826	7675	1838	5366
1827	5234	1839	5847

Wanneer deze baan geheel is verlaten en eene andere, die reeds in 1832 was aangelegt naar aanleiding van Ondervinding en Onderstellingen met dat gevolg is gebruikt dit dezelve in 9. jacht-saisoenen van 1832 tot 1840 heeft opgeleverd zamen 54000- dus gemiddeld per jaar 6000 stuks.

Voetnoot: in dit jaar wierd eene Hofsteede met zwaar geboomte op een half uur gaans afstand gesloopt en veroorzaakte zodanige vermindering van den trek, dat de vangst afnam gelijk hiernaars als. Waar deze voetnoot naar verwijst is niet bekend mogelijk is het handschrift niet compleet.
Onbekende schrijver.

Commentaar van Ignaz Matthey (2002).

U heeft een interessante vondst gedaan. Het ziet er naar uit dat deze aantekeningen van de bekende vinker mr. J. Bondt zijn. Opmerkelijk is de jaarvangst in 1818: 12.582 bijna tweeduizend meer dan het tot

duisverre bekende record van 10.853 op de baan in het Jachtduin. Uit de tekst maak ik op dat de Bondt twee banen heeft bevinkt. Dat is voor mij een nieuw gegeven, waaraan mijn beschrijving van de baan van het Jachtduin zou moeten worden aangepast.

Opmerkingen van de auteurs: met vinken wordt in dit stuk vinkachtigen bedoeld, in ieder geval ook kepen maar waarschijnlijk alle gevangen vinkachtige vogels die voor de consumptie gedood werden. Op een vinkenbaan werden in de genoemde jaren meer vinken gevangen dan tegenwoordig 300 ringers in geheel Nederland. Toch is de zichtbare najaarstrek over Nederland wat betreft de vinken 12 á 16 miljoen (LWT/ SOVON 2002).

Literatuur:

LWT/SOVON 2002. Vogeltrek over Nederland 1976-1993. Schuyt & Co, Haarlem. ISBN 90-6097-566-9.

Matthey I. 2002. Vincken moeten vincken locken. Hilversum, Uitgeverij Verloren bv, Historische Vereniging Holland. ISBN: 90-70403-49-8.

